

Öreg fák az interneten

Bár korábban már röviden hírt adtam egy öregfás honlap megjelenéséről, úgy gondolom néhány év után – az időközben bekövetkezett változásokkal – nem árt ismét felhívni rá a figyelmet.

www.dendromania.hu – a két görög eredetű szóból alkotott összetételnek a nevéből is kikövetkeztethető: fákkal kapcsolatos megszállottságot feltételez. Nos, aki ellátogat erre a honlapra, tényleg ilyesmivel találkozhat. Az ország közel ezer tekintélyes méretű és korú fájáról lehet információt szerezni: fajaj, méret, helység, GPS-szel meghatározott pontos hely, egyéb megjegyzésekkel – legtöbbször fotókkal. Könnyű a keresés is a gazdag adattömegben. A listákban az egyes fákra kattintva az adott fa adatlapja jön fel- és a legnagyobbak itt is fényképpel együtt.

A médiafigyelő mellett a honlap egyik kiemelkedően fontos része a fórum. Ezen más „dendrománok” adnak hírt felfedezéseikről, gazdagítva a gyűjtemény így is bőséges kínálatát.

Nézzünk bele a honlap elmúlt évi összesítő statisztikájába: *...a honlapon*

jelenleg 886 fa adata szerepel. Közülük 259 éri el a 600 cm-es átlombatárt (89 nyárfá, 72 tölgy, 39 platán, 19 szelídgesztenye, 17 fűz, 8 hárs, 5 mamutfenyő, 2-2 bükk, kőris, japánakác és 1-1 akác, dió, éger, jubar – mindezek közül mintegy tucatnyi erősen megrögzött vagy el is pusztult a közelmúltban). A megyék sorrendje a >600-as fák tekintetében: Somogy 36, Tolna 30, Vas 29. Tolna megye főleg a Gemenc környéki nyárfákkal tört előre.

A honlap falistáinak nagymértékű gyarapodása elsősorban a lelkes dendromán közreműködőknek köszönhető, akik egy-egy területet, megyét alaposan le vadásznak.

Az év nevezetesebb veszteségei: az épp hogy előkerült listavezető kőris óriás (Lad-Patosfa) összeroppant májusban, kidőlt a legnagyobb bükk (Monostorapáti-Dabospuszta), nem biztos, hogy van még élet a legnagyobb szelídgesztenyében (Szentgyörgyvár), kidőlt Gemenc/Címer-fok nagyobbik tölgye.

A legjelesebb új találatok: listavezető, hatalmas gyertyán Somogytúron, rekor-

der eperfa Pakson, egy gyönyörű fehérszárú nyár Révleányváron, szürke nyár Vásárosnaményben, fekete nyárfóriások Szekszárdon és Drávatanásiban és a kedvenceim, hat darab nagyszerű hatszáz-as tölgy (Lajosháza, Tarpa, Merenye, Póstelek, Lad-Rákospuszta, Somogytúr).

Mi várható? Minden bizonnyal főleg a nyárfák (itt felbukkantak gigantikus, még ellenőrizetlen fekete nyárok a Dráva mellékén) és a bükkök (itt kicsit alacsonyoknak tűnik a 400 cm-es alsó batár – egyes fás legelőkön igen sok ilyen méretű bükk található) fogják szaporítani az adatokat, de mint az idei év is bizonyítja, bármiből, akár tölgyből is akadhat még ismeretlen, nagy fogás.

A honlapnak az év folyamán 22 000 látogatója volt.

Úgy gondolom szaktársaimnak is kellemes elfoglaltságot jelenthet a listák böngészése. Rajta hát! Ki-ki keresse kedvenc fát a lapokon, és ha nem találja, adott a lehetőség: a fórumon jelezni a „hiányosságot”. Bízhatunk benne, hogy a honlap üzemeltetője, dr. Pósfai György – aki mellékesen egy mikrobiológiával foglalkozó akadémiai intézet igazgatója – hamarosan pótolni fogja a hiányt.

Detrich Miklós

A magyarság nevezetes fái

Kapocsy Györgyöt nem kell bemutatni az olvasóknak, hiszen számtalan kiadványban jelentek meg munkái. S most egy újabb a fenti címen. „Az öreg fák majdnem emberek. Nem történetük, sorsuk van.”

A szerző új, e témában megjelent könyve már-már irodalmi alkotás, hiszen fényképek kísérőszövegeként történelmi, irodalmi művekből idéz bőségesen. Nem az egyes fák magassága, kubatúrája, becsült élettartama a fontos, hanem az egyes fákkal kapcsolatos magyarságtörténeti leírások. Ezekből szemezgetünk néhányat:

Zrínyi-bárs – Homokkomárom

„Azért magyart kívánok oltalomra, nem indust, nem garamantát, sem olaszt, sem németet, sem spanyolt. Csak jobbit-suk meg magunkat, szabjunk más rendet dolgainknak, tegyük régi helyére és méltóságára militarem disciplinam: egy nemzetnél sem vagyunk alábbvalóak, és ha kevesen vagyunk is, nem oly kevesen azért, hogy a török ebekkel meg ne bánassuk, hogy ily semminek tartott minket.” (Zrínyi Miklós: Ne bántsát a magyart)

Rákóczi-emlékfák – Balatonakarattya

„A magyarnak szilfa a nemzeti fája. A német elfoglalta a tölgyet, a lengyel a fe-

nyőt, az olasz és francia az olajfát. Ezer falu, város, halom, dűlő, határrész viseli nálunk a Szilas és Szilágy nevet. S ahol ez a név van: ott magyar lakik, ott magyar telepedett meg ezer év előtt.” (Eötvös Károly: Utazás a Balaton körül)

Rákóczi-emlékfák – Rombány

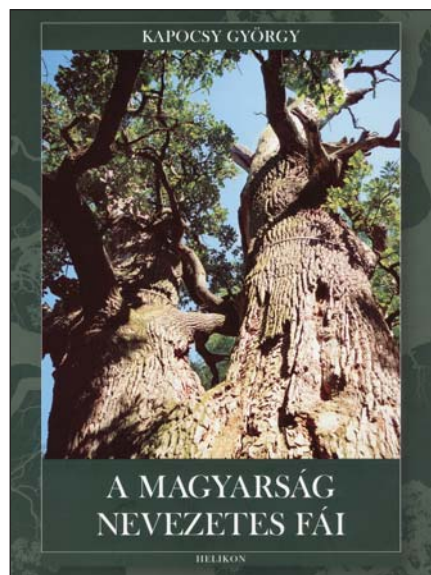
„...vígaszalódjatok meg abban, hogy Isten nem úgy ítél, mint az emberek: bocsássa meg azoknak gyengeségét, akik hagyták, hogy a félelem vezesse őket, és nem követve lelkiismeretük sugallatát, egyaránt hazudtak Istennek és az embereknek.”

(II. Rákóczi Ferenc: Értekezés a hatalomról)

Kazinczy Ferenc emlékfája – Szépbalom

„Minél könnyebb a szegény nép sorsa, annál virágzóbb a haza.” (Kazinczy Ferenc: Levél Fazekas Istvánnak)

„...bár mind büntetnének azok, akik így bánnak (a szegény néppel), nem súlylyedt volna el nemzetünk ily rettenetesen, s tisztviselőink nem szívják égre kiáltó vérengzéssel annak a népnek a vérét, mely terhet visel, holott ők magok nem viselnek.” (Kazinczy Ferenc: Levél Sárközy Istvánnak)

És idézhetnénk tovább mindazokat a sorokat, melyeket a szerző összeköt az egyes fákkal.

Jó lenne, ha minél többen olvasgatnánk e sorokat meg-megújrázva, hiszen az erdész múltja nemcsak a matuzsálemi fa, hanem a hozzá fűződő, hazaszerető gondolatok is.

A Helikon Kiadó gondozásában megjelent, igényes kivitelű kötet kapható/megrendelhető: Könyvesház, 1065 Budapest, Bajcsy Zs. Út 65.